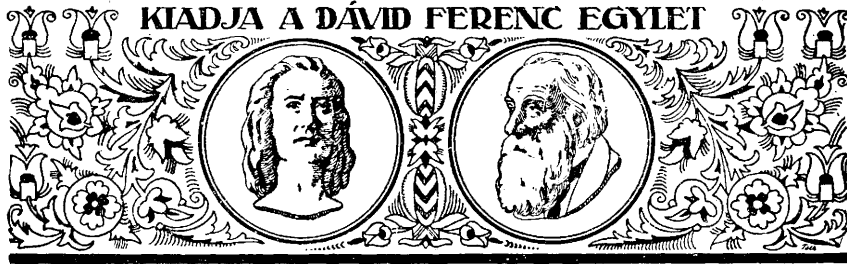

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

AVALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

.....

Méltóságos és Főt. Püspök urunk 90 éves.

A tavaly történt, hogy az amerikai (és angol unitáriusok százszámra keresték fel Főt. Ferencz József püspök urat jó szerencsekívánataikkal s szívbeli örömdözleteikkel 90-ik születésnapja alkalmából. Valamelyes tévedés következtében tehát egy évvel előbb, mint az idő hozta volna. Főt. püspök ur — ha jól emlékszem — kedvesen jegyezte meg, hogy már meg kell érnie a 90-ik évet is, mert külföldi testvéreink előlegezték azt számára.

Istennek jóvoltából és végtelen szeretetéből kifolyólag ime a mi nagyon szeretett Főpásztorunk, fajunknak büszkesége, Egyházunknak sok ideig vezető szelleme, magyarságunknak biztató oszlopa, emberségünknek példaképe megérte a 90 évet. Megérte pedig családi boldog körében Méltóságos asszonyunkkal, kedves hitvesével egyetemben.

Mi, a Magyar Unitárius Egyház hivei hálát adunk a mennyei Atyának, hogy e nehéz időkben közöttünk tartotta a mi bátorságunknak forrását, az ősz testű, de fiatal lelkű püspököt, aki tántorithatatlan lelki hűségével magát, faját, Egyházát s hivatását bátran szolgálta s a legnagyobb értékekhez hűtelen nem lett soha.

1835 aug. 9-én született Alparéton. Háromszékmegyéből, tehát abból a székely megyéből származott, ahol egy évezreden át szabadságszerető, erős akaratu székelyek őrizték a rendet s hasgatták a barázdát. Ott, ahol legjobb magvetőink verejtékes munkával szokták művelni a jó termő földet s Isten áldásában gyakorta gazdagon volt részük. Ott, ahol az Olt hosszan szeli át a széles völgyet s ahová ellátszanak a tündéries Kárpátok ormai és ahonnan egy futamodás a bájos Szent Anna-tó s kettő a romantikus Bálványosvár.

Nem csoda, ha a fiatal test olyan levegőt szívott a tüdőbe s olyan egészséges vért adott a szívnek, amely még 90 év múltán is tiszta, szép és egészséges gondolatoknak és mindennapi fáradságos cselekedeteknek a szülője.

Mert tudja meg mindenki, hogy a mi ősz főpásztorunk nemcsak sétáit teszi meg, nemcsak a templomot látogatja, nemcsak imádkozik és prédikál olykor, hanem naponkénti irodai teendőket is végez s vezeti a vizsgákat, gyűléseket, gondolkodik, aggódik, remél, hisz és folytonosan fáradozik legnagyobb értékünkért, legdrágább kincsünkért:

drága szenvedő Egyházunkért.

Méltó azért, hogy ez alkalommal megmozduljanak a szívek, fölfigyeljenek a lelkek s ünnepélyes, benső örömmel adjunk hálát mindannyian a mi egyetlen igaz Istenünknek hozzánk való jószágért.

Mert Istennek jósága és szeretete az, hogy ad a népeknek, a közösségnek, a fajoknak, az intézményeknek, az Egyházaknak egyeseket, akik nemzedékek életét élik át s biztatásul és vezérül szolgálnak a tapasztalatlan, fiatal, sokszor hamar elcsüggedő és lemondásra kész embereknek, nemzedékeknek mostoha állapotaik közepette.

A lelkes ember mennél tovább él, többet tapasztal, annál mélyebb hittel, erősebb meggyőződéssel s bátrabb akarattal néz szembe a veszéllyel, az élet ezer megpróbáltatásával, nehézségével. Ezt különösen akkor teheti, ha szíve-lelke korán meg nem csontosodik s szellemi frissége és fejlődése hamar meg nem áll.

Ősz főpásztorunk minden időben Egyházunk legtehetségesebb és legmunkásabb emberei közé tartozott. Nemcsak ékesszólásával, hanem gyakorlati munkájával s irodalmi alkotásaival is gazdagította a kicsiny Unitárius Egyházat. Személyi varázsával sok barátot szerzett s lelki tekintélyével Egyháza hírnevét sokszorosan gyarapította, emelte. Az Egyház anyagi megerősödését is hathatósan munkálta, pedig szónokló lelkével a nemzet nagy szónoka, prófétája nyomdokain járt.

Fajának volt hűséges fia, mikor a *Keresztény Magvető* tápláló erőjévé szegődött s hirdetni kezdte a szabad szellemű kereszténységet, a felebarát megbecsülését, szeretetét és Istennek lélekben és igazságban való imádatát.

Segítő társaival átalakította, kimélyítette unitarizmusunkat s olyan intézményeket létesített, melyek ma kösziklőink, életünk alapja, s erősségünk megdönthetetlen támaszai és kifogyhatatlan forrásai.

Nagy kulturintézményeink, iskoláink s azok vezetői mind hatása alá kerültek munkás lelkének és bensőleges komolyságának.

Hogyne hozta volna s hozná meg áldozatát az unitárius ember, mikor egy olyan központi fény árad ki mindannyiunkra, amelyik ha kezd is a kor hatása, az idő fogai alatt kissé meghalváv-

nyodni, még mindig melegséget áraszt és terjeszt a hívő lelkekben és szerető, keresztényi szivekben.

Ritka, csaknem páratlan dolog az, hogy egy ember annyi szenvedő kort, annyi megpróbáltatást átélve, 90 évvel tollat ragad s elmélyedve emlékeibe, színes virágból bokrétát kötöz, hogy legyen lelkitápláléka annak a népnek, amelyből, amelyért mindannyiunknak élnünk kell. „Emlékeimből“ c. elmefuttatását, visszatekintését az Unitárius Könyvtár 4. számaként adták ki s nem tehetünk jobb dolgot, minthogy e kis füzetet, mindenkinek a legmelegebben ajánljuk elolvasásra.

Hadd elevenedjék fel csaknem 90 év tartalma, hite, cselekedete, eseménye s hadd örüljünk együtt a mi Főpásztorunkkal s törülgessük együtt az áradó könnyeket szemünkéből. „Boldogok, akik sirnak, mert ők megvigasztaltatnak“.

Hadd sirjon ma mindenki, hadd ejtsen könnyeket akkor, amikor egy viharvert és viharedzett, de mindig bátor és hittel teljes lelkű aggastyán, egy pátriárka és próféta az emberi élet végső határainál a jelenben a multról s a jövőről elmélkedik s hitét soha, soha fel nem adja.

Imátkozó érzéssel Atyánk te hozzád bocsátjuk kérésünket: Aranyozd meg a mi Főpásztorunk hátralevő idejét s adj erőt mindannyiunknak, hogy hozzá hasonlóan szolgálhassuk — nemes hivatással, áldozatkészséggel — a mi kicsiny Egyházunkat ne csak most, hanem minden időben. —.

Dr. Kiss Elek.

.....
Nyilvános nyugtázás és köszönet.

Az 1924/25. isk. év folyamán a kolozsvári kollégium szegénysorsu tanulóit *élelemmel és pénzadományokkal* következők támogatták: Deutsch Ferenc, Bodnár Béla, Dézsi János, Hadházy Sándor, Pálffi Márton 1—1 tanulónak ebéd, Komjátszegi Lajos, Nagy József 1—1 tanulónak ebéd-vacsora. *Pénzadományok*: Bognár és Szántó 2500, 1913. végzett osztálytársak 2400, Nagy Ferenc 1000, Gurát Béláné 1000, Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége 5300, Jámbor Mihály 300, Vass Domokosné 50, Vári Albert 500, Szilágyi József 80, Dr. Fekete Gyula 500, Nagy Kálmánné 300, Erdősné 200, Wollheimerné 300, Harnikné 30, Szilágyi Arthur 1975. *Jutalmakra*: Br. Petrichevich-Horváth Kálmán 340, Dr. Szentiványi József 500, Dr. Borsai Áron 200, Dr. Ferencz József 700, László Gyula gyűjtése 6081, Dr. Barabási Albert 200, tanulók önkéntes adományai 6602, Deutsch Gábor kirándulási alapra 1000, templomi gyűjtés 994·50. *Alapítványokat tettek*: Nagy Ferenc és neje Temesvári Erzsébet 1000, 1904-ben végzett osztálytársak 9507·30, Dr. Forbát Jenő 10.000, az 1899-ben végzett osztálytársak 7000, az 1914-ben végzett osztálytársak 5740. A mi hálásszívű közönségünk — ime! — érzi és teljesíti is a súlyos idők parancsolta kötelességét! Fogadják a nemeslelkű adakozók az intézet igazgatóságának hálás köszönetét.

Dr. Gál Kelemen, igazgató.

TŰZHELY MELLETT

Ész és szív.

A magasabb rendűségi, vagyis emberies élet legfontosabb tényezői az *agy* és *szív* s az általuk kitermelt eredmények.

Az ember legfőbb törekvése az életben való minél tökéletesebb boldogulás, minek legfokozottabb formája a boldogság.

Mindenki szeretne boldog lenni. Mindenki elfogadná. Az emberek legtöbbször sóvárogva kapkod e boldogság elérhetésének eszközei után, epedve keresi annak módozatait.

Mindamellettt az emberiség órási tömege között, bármennyire kútatónk az annyira keresett boldogság után, még sem találjuk azt valójában meg. Így volt ez régen is, mikor a bölcs megállapította, hogy „Életében senkit sem lehet boldognak nevezni“. Így van ez ma is. Fokozottabban úgy, mint valaha.

Hogy annyi milliárd és milliárd egyén által törtetve keresett és megtalálni óhajtott eszmény nem található és nem valósítható meg, annak csupán azok az okai, akik keresik: *az emberek*.

Nézzük, hogy az miként lehet, hiszen az emberies ember minden tehetségével, minden ténykedésével erre törekszik. Legalább így képzeleg.

A tudomány által felszínre hozott mindennemű vívmányt, eredményt a boldogság megteremtésének szolgálatába szeretne beállítani annak létrehozója. Ilyen eredmény számtalan sok van kitermelve. Mégis a fő, az igazi eredmény megtalálásától az emberiség távolodik a közelgés helyett.

Ma még az emberfióka is tud sok-sok mindenről, amiről apáinknak, sőt még nekünk sem voltak sejtelmek. Tanul, beszél, tud: telefonról, moziról, vizalattjáróról, repülőről, rádióról stb. stb.-ről, melyek az ész által megteremtve, a szív által a kényelem, a megelégedettség, a boldogulás szolgálatára volnának rendezve. Azonban mind kevesebbet-kevesebbet tud arról és kevesebbet cselekszik olyant, amiről és amilyent apáink inkább tudtak, cselekedtek a maguk kevésbé haladottabb helyzetükben, minek folytán közelebb álltak a boldoguláshoz is, habár nem is voltak annak teljesen birtokosai.

Ma kevesebb az illemtudás, tisztességtudás, a jellem, az erkölcs, egymás megbecsülése és a szenvedők segítése fölötti öröm és boldogéret, a megelégedettség stb. stb., mint régebb.

Mindez csak azért, mert az emberi mai törekvésekben a két legfőbb tényező közül csak az egyik s szerencsétlenségre a károsabb eredményt kitermelő tényező: *az ész* jut szerephez a szív kizárásával.

Az ész a felvilágosodás, a fejlődés, előhaladás, de a rideg és önző számítás ravasz eszköze.

A szív a szeretet, a jóság, a becsület, a jellem, az erkölcs, az igazság isteni eszméinek életadó, üdítő, tápláló kristályforrása.

Itt a baj, hogy az emberek életében e forrás befagyott s az éltető, meleg szív és a felvilágosodott, tisztán látó ész áldásos együttműködése helyett, a felülkerekedett rideg, önző ész hatása alatt a jégkéreggel beketrevelt szívkamrák nemes életcsirái kipusztultak az emberekből.

Igy aztán egyrészt a ravasz, fondorkodó; másrészt a rideg, önző, tulságosan anyagias, számító; sok esetben a hájfejüségétől értelmileg és érzelmileg megfulladt; avagy a ridegségében megdermedt vaskalapos koponyatöltelek diktálta — szívjóság hiánya folytán — emberietlen cselekedetek irányítják az emberek nagyrészét. Ez az eredménye az agy cselekedetének szív nélkül.

Ennek folytán a mai kor felvilágosodott, de alásülyedt.

Amíg az emberek s a példaadásért főleg azok vezetői eljárásaikban a két tényezőnek egymást kiegyenlítő szerepet nem juttatnak s a megbillent egyensúlyt ezáltal helyre nem állítják, addig nincs miért általános javulást várni, mert az el nem következik.

Az ész nélküli, tisztán szívjóságból eredő hátrányok kiemelős felsorolását szándékosan mellőzöm egyrészt azért, mert csupa ösztönszerű óvatosságból is kikerüli az emberiség nagy tömege ezt, másrészt azért, mert azok a kevesek, akik ennek részesei, a hátrányok mellett is boldogok, a rideg ész boldogságot hajhászó nagy többségével szemben.

Befejezésül csupán annyit mondom még:

A szív elolvad egymagában a jóságtól.

Az ész megfagy magában a ridegségtől.

Az a baj, hogy az utóbbi vivmányai uralják a mai helyzetet.

A kettő közös munkája nélkül nem érhető el az emberiség istenes célja.

Kolozsvár, 1925 július 13.

Patakfalvi Zsigmond, tanító.

Tisztelettel jelentem, hogy „*Forgácsok angliai utamból*“ címen egy kis füzetet adtam ki (32 oldal), amely általában minden olvasónkat érdekelheti tárgyánál fogva. Szeretném, ha különösen a nemes célért, amit szolgál e kis munka (t. i. a tiszta jövedelem 25%, a Teol. ifjak konviktusának, 25% pedig a missziói füzetek megindításának költségei fedezésére adatik), minél többen megvennék és elolvasnák e füzetecskét. Szerzőtől 10 leuért, könyvkereskedésből 15 leuért szerezhető be.

E helyen is tisztelettel kérem theologiai akadémiai hallgatóinknak szíves támogatását.

Dr. Kiss Elek.

Tisztelettel kérem, akiket illet, szíveskedjenek engem értesíteni, hogy könyveim hátralevő árát a következő kongruából levonathatom-e, ha addig nem kapom meg s akiktől nem kapok értesítést, gondolom, hogy hallgatásukat beleigyezősnek tekinthetem.

Dr. Kiss Elek.

Missziói munka.

A szorványügy.

A szorványok gondozása elsősorban nem közigazgatási, hanem missziói kérdés. Nem az a legfontosabb és nem azon fordul meg a kérdés, hogy volt-e hivatalos naplónk, hová bejegyzéseket tettünk volna, hanem azon, hogy volt-e hivatásos lelkünk, amely hiveink felkeresésére és gondozására vezetett.

Egy szervezett egyházban, mint amilyen — hála Istennek! — a miénk is, föltétlen szükség van arra is, hogy legyen valamelyes egyöntetű járszalag és munkamutató, amelyben lel lehet tüntetni, ki mit végzett kötelessége teljesítése szempontjából. Ezért azt a naplót, amit hivatalosan kiki rendelkezése alá kap, pontosan és minél gyakrabban kell kitölteni annak a *végzett* munkának a számbaadásával, amelyet kiki hivei körében folytatott és véghezvisz. Ez kb. magától értetődő dolog.

Legyen szabad azonban egy dolgot különösen kiemelnem és hangsúlyozottan kérnem.

Alakítsuk át gondolkozásunkat annyira, hogy kötelességünket ne csak immel-ámmal és ne a napló fejezetei pusztán kitöltése érdekében végezzük, hanem minden alkalommal érezzük azt, hogy mi kulturánk és valláserkölcsi haladásunk érdekében a legszükségesebb dolgot hajtjuk végre. Ébredjünk rá a gondolatra, hogy amit hiveinkkel teszünk, az a testvéri szeretetnek (Mk. 12³¹) is a követelménye s nem az Egyház közigazgató hivatalnokaiként járunk el csupán, hanem a Jézus nyomdokain haladva, egyen-egyen prófétái és apostolai vagyunk a magunk körében a keresztény, magyar unitárizmusnak.

Aztán ne hivatkozzunk arra, hogy a követelés nagysága alatt össze kell roppanunk. Munkaterünkön soha se a hátralevő sok teendőn töprengjünk, mert az megijeszt és gyávává tesz. Hanem inkább arra törekedjünk, hogy alkotásunkat, elvégzett dolgainkat egy-egy parányival szaporítsuk. Ne kövessük azt a szerencsétlent, aki mindig óbégat, hogy mennyi dolga van s következőleg soha sem dolgozik semmit. Ne feledjük, hogy ha egy kicsiny jót teszünk, az erősebbé tesz s több jóra képesít. Lassan, kitartóan, bizalommal, hittel, akarattal a hegyeket is meg lehet őrlöni. Az ilyen munkával foglalatoskodjunk: a kitartó bizodalmas cselekvésekkel.

Egy mesét hallottam Angliában Manchesterben 1925. Pünköst első napján s bár a mese elmondása után az én angol prédikációm következett, mégis megfigyeltem azt, annyira érdekes volt.

A mese lényege az volt, hogy hittel és erős akarattal rendkívüli dolgokat lehet elérni.

Egy völgyben a szegény lakóknak nem volt fájuk, sem köszentük s tél lévén, borzasztóan fáztak. Dideregtek, szenvedtek, kinlódta.

Egy kis *gőzkazán* megsajnálta őket nagyon. Bár ő kicsiny és gyöngye volt s bár köszénbánya messze, egy másik völgyben volt, tehát közbül egy óriási hegy emelkedett, a gőzkazán mégis elhatározta, hogy segíteni fog a szegény szenvedőken.

Ráteettek egy nagy darab köszenet s ő elkezdett a hegyen kifelé vánszorogni. Mások bámulták, kacagták, gunyolták, hogy mit akar szerencsétlen feje ama nagy és nehéz tömeggel. Ő csak azt mondogatta: Hiszem, hogy kiviszem; hiszem, hogy kiviszem.

Számtalanszor meg kellett állania halálrafáradtan, de hitvallását mindig újból elmondotta és hitte is. Ki is vitte s befelé annál könnyebb volt.

Kedves szolgatársaim, kik a jobbügy érdekében feladatokat vállaltok magatokra! Na csüggedjétek, higyjétek, higyjétek el, hogy rendkívüli dolgokat végezhetünk el, ha meg van hozzá lelkületünk.

Minden szorvány között ott van a nagy hegy, ott van a hágó és fáradtságos munka szüksége, de a mi magyar unitárius testvéreinkben is ott kell lennie a bizó hitnek, a kitartó munka-akaratnak.

Minden nap csak egy kicsit, egy jó cselekedetet s Egyházunkat és testvéreinket fel fogjuk virágoztatni.

Kedves olvasó, hozzád is beszél a kazán meséje s Téged is biztat, ne félj, rajta, munkálkodjál! Elcsüggedni s szárnyaszegetten buslakodni nem illik nekünk . . . bátran előre, fel a munkára. Bármely dolgokban, ha jót akarsz, veled van az örök Istennek segítő lelke.

Mindannyiunkkal mindenkor mindenütt.

Dr. Kiss Elek.

A Kereszturi Unitárius Gimnázium pünkösti látogatásai a két Homoród mentén.

A székelykereszturi unitárius főgimnázium „*Orbán Balázs*”-Önképzőkörének vallásos szakosztálya a tanári kar vezetése mellett a folyó iskolai évben is több közeleső unitárius egyházközségbe rándult ki vasárnapokon, hogy Egyházunk javára áldásos kapcsolatot teremtsen a falvak „*Dávid Ferenc*” Ijúsági Egyleteivel.

A pünkösti ünnepeket a főgimnázium vezetősége két távolabb eső unitárius ekklezsia fölkeresésére használta fel. Dr. Elekes Dénes fű.-gondnok, Gálfalvi Sámuel igazgató, Kovács Margit, Sándor Irma tanárnők, Dr. Szolga Ferenc, Bálint Domokos és Péter Lajos tanárok vezetése mellett 25 felsőbb osztályos tanuló Pünköst első napján Homoródszentpált, másodnapján Homoródmámost látogatta meg. Mindakét egyházközség meleg szeretettel fogadta az ifju apostoloikat és vezetőiket.

A szentpáli egyházközség abban a lekötelező szivességben is részesítette a kirándulókat, hogy ünnep első napján reggel a bika-falvi állomásra hat fogatot küldött az utazás megkönnyítése végett. Így vált lehetségessé, hogy még a délelőtti templomozásra beérkez-

hetett az egész társaság és a szentlélek eljövételének nagy ünnepén a község népével együtt járulhatott az Ur asztalához. Lélekemelően szép pütkösti templomozás volt ez! Áhitatra hangolt ott minden. A népes, szépen gondozott templom, a lelkésznek beszéde, a háborúból visszatért orgonasípok zengése s a kántor orgonajátéka mellett a hívek iskolázott éneke, mind-mind hozzájárultak a lelkek emeléséhez. Ebédre az unitárius családoknak voltunk szívesen látott vendégei. A délutáni templomozást teljesen a főgimnáziumi ifjúság látta el. Este 9 órakor a „Népház“-ban a főgimnáziumi ifjúság műsoros estélyt rendezett. A műsor énekszámokból, szavalatokból, felolvasásból, dialogból és kölcsönös üdvözlő beszédekből állott. Az előadást hosszas táncmulatság követte. E nap minden tekintetben szép és hasznos találkozója volt a falusi és a középiskolába járó unitárius ifjúságnak. Csak sajnálni lehet, hogy ez az estély nem lett egyuttal a szomszédos ekkleziák találkozója is.

Pütköst másodnapján délelőtt kellemes gyalog ment át az ifjúság tanáraival együtt Homoródalmásra, ahol hasonlóképpen szívesen látott vendégei voltak az unitárius családoknak. A délutáni templomozást Almáson is teljesen a főgimnáziumi ifjúság végezte. Istentisztelet után templomi ünnepély következett, melyen a főgimn. ifjúság, mint „Dávid Ferenc-Egylet“ erkölcsnemesítő szavalatokkal, énekszámokkal, felolvasással mutatkozott be. E templomi ünnepélynek minden egyes száma szemmel látható mély benyomást gyakorolt a népes gyülekezetre. Az estéli órákban itt is táncmulatságban barátkozott a két ifjúság a helybeli vezetőség és a tanári kar jelenlétében. Ünnepe harmadnapján az almási cseppkőbarlanghoz tett kirándulást a főgimnáziumi ifjúság tanárai vezetése mellett. Erre a napra is szíves készséggel látták el az almási hívek élelemmel a kirándulókat. E pütkösti látogatás az erkölcsi gyarapodás mellett szép anyagi haszonnal is járt. A szentpáli egyházközség 2200 leut, az almási 1000 leut adott a tanuló ifjúság segélyezésére. P. S.

Örömmünnep Aranyosrákoson. Emlékezetesen megkapó, kedves ünnepséget rendeztek Aranyosrákoson e hó 12-én, vasárnap az aranyosszéki teológiai ifjak. Délután 3 órai kezdettel templomi ünnepély volt, amelyet Csongvai Lajos imája vezetett be, utána Tóth Béla énekelt, Kövári Jakab szavalt, Gombási János rákosi lelkészünk szólót énekelt Pataki András várfalvi lelkész afia orgona kísérete mellett, Pethő István pedig szintén verseket adott elő. Kolozsvárról S. Nagy László író afia vett részt a mindenkép kedves és megható ünnepségen s egy ez alkalomra írt szép meséjü, mély, szimbolikus jelentőségű történelmi novellájával ragadta ajtatos magasságba a gyülekezetet. A záróbeszédet Arkosi Tamás lelkész afia tartotta, aki lelkes szavakkal szólt a hívekhez. Este bál volt, amely elég szép anyagi eredménnyel zárult s amelyért az érdem a Gombási Jánosé és Pataki Andrásé, aki Aranyoszákon agilis működést fejt ki teológusaink tanulási alapja érdekében.

Egyleti élet és munkásság.

A Székelykereszturi Nőszövetség folyó hó jul. 5-én estve az unitárius főgimnázium tornatermében egy minden tekintetben fényesen sikerült estélyt és táncmulatságot rendezett. A nők hivatalos szabadelőadást tartott Dr. Kiss Elek dékán; Nagy Lajos tanár vezetésével énekelt a vezetése alatt álló dalkör. Szavalat, zongora és hegedűjáték is volt. Ez estéllyel bővebben fogunk foglalkozni a Nőszövetségével kapcsolatban. Pap Mózesné ig.-né öngyagsága kitaró és igazi vezetői sikeres munkát végzett.

Lelkészi továbbképző előadások és megbeszélések.

Az általános unitárius lelkéször f. évi szeptember 1., 2., 3. napján Székelykereszturon az unitárius főgimnázium helyiségében továbbképzésre szánt tudományos és gyakorlati irányu előadásokat rendez az alábbi terv szerint:

Szept. 1.-én :

- D. e. 8 óraker: 1. Istentisztelet bibliamagyatázatokkal. Ütő Lajos sz.-kereszturi lelkész.
2. Elnöki megnyitó. Kovács Lajos elnök.
3. A modern vallásbölcselet problémái. Dr. Varga B.
4. Az unitárius lelkész helyzete és szerepe külföldön. Dr. Boros György.
5. Védekezés a szekták ellen. Ajtay János lelkész.
- D. u. 4 óraker: Hitéletünk elevenítése. Marosi Márton lelkész.
A hívek egyházfegyelmzése. Antónia M. lelkész.

Szept. 2-án :

- D. e. 8 óraker: 1. Istentisztelet bibliamagyarázattal. Ifj. Sándor G.
2. Az ó-testamentum értékei. Dr. Kiss Elek.
3. Főbb jellemvonások a kereszténység történetében a hegyibeszédttől Szt. Agostonig. Csifó Salamon.
4. A németországi vallásos élet jelen állapota. Benczédi Pál.
- D. u. 4 óraker: 1. Liturgiánk reformja. Keresztesi Dénes lelkész.
2. Niebergall Frigyes nézetei a hitoktatás reformjáról. Dr. Varga Béla.
3. Pénzkezelési javaslatok ismertetése. Németh Albert.

Szept. 4.-én :

- D. e. 8 óraker: 1. Istentisztelet bibliamagyarázattal. Bíró I. lelkész.
2. A Krisztustan a XX. században. Gálfi Lőrincz.
3. Unitárizmus és összehasonlító vallástudomány. Dr. Kiss Elek.
4. Missiónk. Dr. Boros György.

D. u. 5 órakor: 1. Megbeszélések a jövő programjáról.

2. Ünnepélyes Istentisztelet a templomban. Egyházi beszédet mond: Keresztesi Dénes.

Este a székelykereszturi egyházközség műsoros estélye.

Midőn ez előadásokra a lelkeskör összes tagjait és minden érdeklődőt ezuton tisztelettel meghívok, jelezni kívánom, hogy elszállásolásról és közös, lehetőleg olcsó étkezéstről gondoskodva lesz. Akik elszállásolásra számot tartanak és a közös étkezésben résztvenni óhajtanak, legkésőbb augusztus 1-ig jelentkezzenek Ütő Lajos székelykereszturi lelkész fiánál. Kedvezményes vasuti igazolványokért a lépést megtettem.

Brassó, 1925. július 17.

Kovács Lajos.

oo

Egyházi és iskolai mozgalmak.

Kedves, ifju barátaim!

A „Szabályzat“ kötelességemmé teszi, hogy az év történetének ismertetése után ünnepi beszéddel zárjam be az iskolai esztendőt. Én azonban a „Szabályzatnál“ erősebb meghagyásnak engedve szólok hozzátok, mielőtt az intézet kapui egy gondokkal telt, idegölő munkától nehéz tanév végén bezárulnak. Igazi lelkiindítás adja a szót ajkaimra: székely fajom és unitárius egyházam iránti őszinte szeretetem és hivalkodás nélküli, de tántoríthatlan ragaszkodásom.

Nem is öltöm hát magamra a nagyképűség köpenyét, hogy újabb tudománnyal, bölcseséggel tömjem meg az elméletektől amugy is koválygó agyatókat. Csak néhány kérdést engedjete meg nekem, melyekre a feleletet egy kis gondolkozás után saját magatoknak adjátok.

Amikor az isk. év kezdetén üdvözöltetek, lelketekre kötöttem, hogy egymást testvérileg szeressétek; úgy érintkezettek egymással, hogy meglássék rajtatok a krisztusi lélek hatása, amely még az ellenséghez is szelidséggel közeledik. Vajjon lettetek-e csak egy parányival is jobbak annál, mint amilyenek voltatok akkor, amidőn jó szüleitek gondjainkra bíztak? Vajjon csak egyetlen egyszer is próbáltátok-e meg leküzdeni magatokban a gyarló szenvedélyeket, a rosszra csábító Sátánt? Mert bizony mondom, mit sem ért az erkölcsi szabályoknak, a hit tanainak üres betanulása, ha nem töltötte meg lelketeket jóra indító tartalommal. A jónak nem a meghatározása a fontos, hanem szüntelen gyakorlása. Higgyétek el a világnak ma legnagyobb fogyatékosága abban van, hogy hiányzik belőle az erkölcsi vonás, az emberszerető békességnek igaz akarása. E nélkül pedig mintha a pokol birodalmában élnénk, ahol csak gyűlölet, álnokság és a lelkek folytonos gyötrése uralkodik. Vajjon nem volna-e helyesebb, ha egymás bántalmazása helyett testvéri jobbot nyújtva, együtt dolgoznánk az emberiség és önmagunk javára; gyűlölet helyett szeretettel építenők itt e földön, az embe-

rek között azt a nagy kibékülést, azt a lelki hármóniát, amelyet hitünk nagy mestere Jézus az Isten országába képzelt. Mi ilyen nemesebb gondolkozásra igyekeztünk titeket nevelni, hogy az élet nyerve vissza újra a háboru vadságában eltorzult, előbbi szép vonásait.

Azt is hangoztattuk az évmegnyitó beszédben, hogy ifju éveiteket okosan felhasználva, ismereteket gyűjtsetek. Munkás életre kell nevelődnötök; a kötelesség hiv teljesítésében kell megedződnie lelketeknek az élet küzdelmeire. A látatömegeből kiásott Pompeiben minden embert összeesve találtak, csak egy őrszem állott megszenesedve és rendületlenül őrhelyén. Hüségeiteknek, jellemeteknek oda kell edződnie, hogy ilyen őrállói tudjatok lenni majdan hitünknek, fajunknak és kulturánknak. Kérdezem nemes ifjuság, vajjon végez-tétek-e lelkiismerettel azt a munkát, amit naponta szabott elétek a kötelesség? Vajjon szorgalommal raktátok-e tudásotok erős funda-mentumát, amely arra lesz majd hivatva, hogy megmentsen a szol-gaságtól? A világ tartós örömeit nem a léha szórakozásban, hanem a munkában, a kötelességteljesítésben lehet megtalálni.

Tanulótársaitok közül a legfelsőbb osztály növendékei, sajnos nem vehetnek részt mai ünnepélyünkön. Talán épen ma kezdik meg azt a vizsgát, melyet — amint mondják — azért alkottak, hogy a felsőbb pályákra nem való elemet visszaszorítsa. Elfogulatlan megítélés esetén érdekes tanulságokat vonhatunk le majd magunknak az ott tapasztaltakból. Ügyelnünk kell azonban nehogy a ver-senyben nagyon gyengéknek bizonyoljunk. Csak ernyedetlen szor-galom és kitartás fogja meghozni azt az eredményt, amely előtt még a rosszakaratnak is meg kell hajolnia. Láthatátok milyen nekilendüléssel fogtak hozzá társaitok a munkához és én láttam, hogy a szorgalmasak rövid idő alatt is mennyit produkáltak. De kérдем: Mit lehetett volna elérni, ha ezen energiának csak fele is munkában lett volna az egész középiskolai tanulási idő alatt? Most bizonyára nem kellene hiába őriődni az idegrendszernek. Ámde a nehézségek láttára nem szabad elcsüggedésnek következnie, hanem inkább kettőzött erővel való nekifeszülésnek. Többször hallottam közületek nem egynek ajkáról a lehangoló, ifju lélekhez nem illő kijelentéseket. Vajjon magyar jellemvonás ez? „Dolgozni és két-ségsbe nem esni“, ez legyen jövő jelszavunk s ha hiven követjük, a sikernek sem szabad elmaradnia.

Ti pedig most az iskolai év befejezésekor tekintetek csak magatokba s vonjátok le az észleletekből a következtetést. Helyes szemlélet után arra fogtok rájőnni, hogy sok hézag van tudáso-tokban. A football játékból, melyet jól ismertek, tudjátok, hogy minden játékosnak megvan a maga fontos szerepe ott, ahová állí-tották és az ő minősége az egész játék kimenetelére döntő befo-lyásu lehet. Ilyen szerep jut majd mindnyájotoknak az életben is. Úgy kell hát a készülés idejét felhasználnotok, hogy a verseny, melyet népünk a nagy küzdőtéren folytat, a ti gyengeségetek miatt el ne vesszen.

Az izmok ereje mellett ott kell lennie a lélek és ész erejének is s a kormányt ez utóbbinak kell tartani kezében. Igazi szabadságot csak művelt lélek élhet, mert a korlátok közé csak ez tud külső kényszer nélkül beilleszkedni. Ti nem egyszer abba a hibába estetek, hogy nem a jobbaknak, hanem a legtudatlanabbaknak és legrosszabbaknak hangos és oktalan kiabálására hallgattatok, míg a szerény, de okos tanács jobb társaitok részéről süket fülekre talált nálatok. Ez is talán faji hibánk, melynek a jövőben helyes irányítás mellett meg kell változnia, különben lassan-lassan saját sirunkat ássuk meg.

Az intézet és tanári kara iránt, melynek szüleitek után legtöbbit köszöntök, hálásak legyetek. Mi egy nemes veretű nagy múltnak hagyományait őrizzük és ápoljuk, amely mindnyájunkat arra kötelez, hogy embertársainkat nyelvre és hitre tekintet nélkül becsüljük és szeressük; az igazságért, még ha Déva-vára lenne is a vég, rendületlenül küzdjünk; a becsületben, ha mindenki mosolyogna is rajtunk, mindvégig megmaradjunk, mert erős hittel valljuk, hogy az egész világ megnyerése is értéktelen lenne számunkra, ha a lélek elveszett. Az ősök; nagynevű elődeink; a múlt lelke legyen és maradjon erős bennetek és mindnyájunkban, hogy soha ki ne apadjon számunkra az éltető és megtartó erőforrás. Én hiszek fajunk élethivatásában s reményem szilárd, hogy a világban észlelhető lelki megmozdulások egy szebb jövő hajnalderengését jelzik. E hittel és reménnyel zárom be a sok tekintetben szomorú 1924—25. isk. esztendőt.

Székelykeresztúr, 1925 június 25.

Gálfalvi Samu,
igazgató.

Püspöki vizsgálatot tart a marosi egyházkörben augusztus 14—30 napjain Dr. Boros György egyházi főjegyző.

A Christian Life legutóbbi számából olvassuk, hogy Angliában Manchesterben a Home Missionary College hallgatói az egyetemen jó sikerű vizsgákat tettek. Unitárius akadémiánknak hírnevét ez csak emeli. Nekünk erdélyi unitáriusoknak jól esik, hogy Máthé Zsigmond akadémitánk minden tárgyból sikerrel tette le vizsgáját s a *héber* nyelvből dolgozatát ki is tüntették.

A Teol. Akad. értesítője jul. 17-én 28 oldalnyi terjedelemben megjelent s lelkészi hivatalhoz már szét is küldetett. Többi is utban van. Aki a nyomás költségeihez hozzá akar járulni, adja az összeget a teológusok konviktusának segélyezésére. Az Értesítőből véletlenül kimaradt, hogy a székelykáli Mátyus Ferencné alap kamataiból 40 leu jutalmat kapott Biró Izsák volt IV. éves hallgató. A Bartók Zuárd alap 377 leu, Kisgyörgy Sándor alap 129 leu és Dr. Szent-Iványi József alap 422 leu kamatját igazgatóság a jövő isk. év elején fogja az alapok szellemében valamely hallgatónak odaitélni.

Dr. Wilbur, kire sokan emlékeznek Kolozsvárt és egyházközségeinkbe tett látogatása után, most már utban van Amerika felé. Tanulmányai alapján az *Unitárius Örökségről* írt könyve épp most jelent meg Amerikában az ifjuság számára. A 495 oldalra terjedő pompás könyv olyan tájékoztatást nyújt, amilyenre minden unitáriusnak szüksége van. Könnyen áttekinthető, alapos munka. A nagy közönség számára tudományos kutatásai alapján készíti a fő munkát. Ő személyes kutatásokat végzett Olaszországban, Sweizban, Lengyelországban, Erdélyben, Hollandiában, tehát a leghitelesebb adatokkal rendelkezik. Isten segítse, hogy megkészíthesse az unitáriusoknak szánt nagy ajándékot.

Ifju papok a munka mezején. A most végzett papjelöltek közül Fülöp az Unitárius Theologiai Akadémiára megy Manchesterbe, Jancsi László a Manchester-Collegebe Oxfordba, Lőrinczi Géza Meadvilleba Amerikába. Balázs Ferenc Oxfordból átmegy Amerikába a kaliforniai Theológiára (Berkeley), Bíró Izsákot a püspök ur kinevezte rendes lelkésznek Bardosra, Pál Dénest segédlelkésznek Tordára, Kádár Lajost segédlelkésznek Vargyasra.

Egyházközeink közgyűlései már javarészt lejártak. Tudomásunk van a kereszturnról, mely Firtosvárán volt, az udvarhelyi Vargyasra, a kolozsdobokai Kolozsvárt, az aranyostordai aug. 4-én folyt le Tordán.

80 év jubileuma. Kisgyörgy Sándor kedves és szeretett esperes-lelkészünk megünnepelte házassága 50 éves fordulóját. Augusztus 3-án az udvarhelyi kör közgyűlése a 80 éves, de friss és jóegészségnek örvendő lelkipásztort tisztelte meg szolgálataihoz méltó ünnepléssel, melyen megjelent egyházunk főjegyzője, dr. Boros György is, hódolván az érdemnek.

Harangszentelési ünnepélyek voltak jul. 26-án Kövenden, augusztus 2-án Muzsnán rendkívüli érdeklődés mellett. A felszentelést dr. Boros György főjegyző végezte. A püspök ur elküldötte főpásztori áldását mind a két helyre. Egyházi beszédet Kövenden dr. Szathmáry Miklós, Muzsnán Balázs András tartottak. Az ünnepek igen jó hátást tettek népünkre.

Angliában és Amerikában a Társulat mellett Conferencia is volt tervezve. Az Amerikai 100 éves jubileumon csatlakozott a Társulathoz. Értesültünk, hogy Angliában is megindult az előkészület s valószínűleg már a jövő évben meg fog valósulni. Mind a két egyház nagy lendülettel fogott az új száz esztendő munkájához. Mi sikert kívánunk a kedves testvéreknek.

Özv. Molnár Jánosné szül. Szabó Ilka életének 72-ik, bánatos özvegységének 4-ik évében 1925. évi július hó 29-én reggel $\frac{1}{2}$ 9 órákor hosszú, kínos szenvedés után elhunyt Csepelen.

Örökös alapítóink, a nyugtázás kimutatása szerint szépen szaporodnak. Ujabban id. Báró Daniel Lajos ur egészítette ki 400 leuval 500-ra.

Dicsőszentmártonban az 1924—5. isk. évben a Teol. Akad. konviktusa javára a hallgatók segélyezésére a következő adományokat adták: Szabó József 20, Durugy Ferenc 5, Ossváth Mihály 15, Szabó Márton Istváné 10, özv. Durugy Józsefné 15, özv. Durugy Samuné 20, id. Miklós József 20, Csikra András 20, Szabó Mihály Réti 10, Barta János 20, Kiss Márton 10, ifj. Szöllösi András 10, Durugy Sámuel 10, id. Pál Andrásné 10, ifj. Barta János M.-é 10, Molnár András 20, Hunyadi József 5, Miklósi Ferenc 10, Pap György 20, Szabó Jánosné 20, Füleki Imre 10, Pál János kis 20, özv. Nagy Józsefné 10, Nagy József 20, ifj. Barta János 10, Miklósi Márton 20, Szabó Márton 20, ifj. Molnár József 20, Pál Márton Matika 10, Barta Márton 10, Csiki Dániel 10, Szántó Pál 20, Béres Márton 10, ifj. Pálfi Mihály 10, Pál Andrásné 10, Pál József J. 20, Pálfi József 20, Szabó Miklós 20, Molnár János 20, Asztalos József 20, Pál József 20, Füleki József 10, Gvidó Béla 20, Barta Sámuel 20, József Dénesné 20, özv. Szabó Józsefné 10 liter gabonát. Udvar Dániel 50, Durugy József 50, Durugy János pékmester 50, Kovács Samu 15, Hegyi József 10, özv. Szántó Istvánné 20, id. Durugy András 70, Csikra Mihály 30, Dr. Pálffy József 30, Miklósi József 20, Pál János 10, Perzsa Illés 10, Udvar András 20, Pál Miklós 30, Felszeghy Gyula 20, Gáina Domokos 20, Dr. Pálffy Ferenc 20, László Ferenc 20, Szabó Ferenc kádár 30, Barta József 20, Raffai Ferenc 20, Pál József 20, Udvar Imre 10, Olcsvári Sámuel 20, Szász Ferencné 20, Dr. Vajda Béla 20, ifj. Miklósi János 20, Dr. Zsakó István 40, Szabó Gáspár 10, Kertész István 30 Leut.

Nyugtázás. Az egyesület pénztárába április 18-tól május 18-ig előfizetési és tagsági díjat fizettek 1924-re: Veress Sándor Árkos, Dr. Pálffy Ferenc Dicsőszentmárton, Benkő Árpád Árkos, Dr. Máté István, Özv. Bedő Józsefné, Bencze József, Szabados Sándorné Oklánd, Marosi András Petrozsény. 1925-re fizettek: Id. Kelemen Ferenc, Borbély András Toroczkó, Unitárius Egyházközség Kide, Balázs Ferenc Oxford, Orosz Jánosné, Mérész Józsefné, Markovics Jánosné, Bedő Ferenc Fogaras, Szinte Lajos Nagyszében, Székely Sándor, Máté E. Ferenc Vargyas. Ekárt Andor, Ekárt Andorné, Pap Dániel, Dávid Ferenc-Egyet Csehétfalva, Kiss Dénes Bölön, Veress Barabás, Dancs Lajos, Barabás Ferenc, Barabás Lajos, Özv. Lőrincz Károlyné Árkos, Fazakas Lajosné Nyárádszentmárton, Gál Jenő Torda, Ávéd Istvánné, Veress József Marosújvár, József János, Özv. Csegezy Gáborné Bágyon, Pap László Székelyudvarhely, Ajtay János Kolozsvár, Csegezy Márton Beszterce, Botár Annuska Toroczkó, Dr. Máté István, Vass Albert, Vass Albertné, Pál Ferencné, Özv. Bedő Józsefné, Kiss György, Egyed Albert, Máté Mózes, Bencze Dénes, Agyagási Sándorné, Szabados Sándorné Oklánd, Lakatos Ferenc Kolozsvár, Dimény Mózes Hosszufalu, Gagyi Dénes, Bálint János, Karácsony Ferenc, Bartha Miklós Brassó, Pál András Felsőrákos, Gelei Sámuel, Benkő Árpád Árkos, Vitályos Gábor Olt-

szem, Ifj. Kiss András Sepsikőröspatak, Máté Sándor Szentháromság, Keresztesi Zsigmond, Zsigmond Mihály, Csiki Albert, Ifj. Zsigmond István, Csiki József, Halmágyi Jánosné, Török Elek, Nagy Dénes, Csiki János, Unitárius Egyházközség, Dávid Ferenc Közművelődési Egylet, Dávid Ferenc Nőegylet, Gazdakör, Tejszövetkezet Nyárádgálfalva, Magyar Lászlóné Székelytompá, Nagy Miklósné Cserefalva, Benovits I. Jenőné Kézdivásárhely, Gergely Istvánné Barót, Hosszu Zsigmond Mészkö, Özv. Kriza Sándorné Sepsiszentgyörgy, Marosi András Petrozsény.

Alapítói díjba fizettek: Arkosy Béla Nagybánya 400 leu, Simó József Harasztkerék, Pál Ferenc, Bekő Mihály Homorodoklánd, Dr. Várfalvi Mór Torda 500—500 leu, Balázs András Székelyderzs, 300 leu. — Kolozsvár, 1925. május 18-án. *Gálfi Lőrinc*.

Az egylet pénztárába május 18-tól július 31-ig előfizetői és tagsági díjat fizettek: Ambrus Gergely Kolozsvár, Toperczer Elekné Kapnikbánya, Kerekes Dávid Brassó, Fazakas Sándor Nagyajta, Dr. Borsai Aron Bánffyhunad, Kovács József Nagyvárad 1925-re; Pálffy István Marosludas, ifj. Lőrinczy István Nagyajta 1924—25-re; Adorján Albert, Lőrinczy Miklós Nyárádszentlászló 1923—24-re; Keresztély Zsigmond Kolozsvár, Simon József Mikes, Balogh Gábor Mezőnagycsán, Bodi János Nagyszében 1925-re; Dr. Pap Antalné Dicsőszentmárton 1925—26-ra; Miklós János a Samué, Miklós János a Józsefé, Ifj. Molnár András (félév), Pál Tamás Dombó, Pataki Béla, Buzogány Márton, Friedrich István Arad 1925-re; Dézsi János Kolozsvár 1925—26-ra; Ifj. Bardócz Ferenc Torda 1924—25-re; Kovács Gábor Csikszépvíz 1925-re; Biró István Kálnok 1924-re; Sándor Gergely Kénos 1925-re.

Alapítói díjat fizettek: Derzsi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet 300 L, Lőrinczy Domokos Kissolyos 200 L, Kolozsvári Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet 500 L, Biró István Kálnok 500 L, Szócs Lajos Bányabük 100 L. — Kolozsvár, 1925. július 31-én. *Gálfi Lőrinc*, pénztárnok.

.....

Hivatalos közlemények.

— — —

XIV. Emlékeztető az Unitárius Közlönyben meg nem jelent július havi köriratokról: 1273/1925. Körirat lelkész afiaihoz Ft. püspök úr 90 éves születésnapjának megünneplése tárgyában. 1225/1925. Körirat iskolaszékekhez Dulfu-Bilinszky-Porsche Román nyelvkönyve ajánlásáról. 482/1925. Körirat az elemi iskolákat fenntartó egyházközségekhez a nyugdíjárulékok befizetése iránt. Ad 1200/1925. jul. 16 kelettel: Körirat lelkész afialhoz iskolai sérelmek tárgyában.

XV. Sz. 293/1925. U. P. **Pályázati hirdetés.** Dicsőszen-
mártoni felekezeti iskolánknál egy tanítói állásra ezennel pályázatot
hirdetek.

Javadalom : 1. A főhatóság által megállapítandó tanítói fizetés.
2. Helyi pótlék címen 3600 lei. 3. Lakáspénz, esetleg egy szoba
és konyhából álló lakás.

Pályázók folyamodásokat kellően felszerelve, ezek között egy
bizonyítvánnyal arról is, hogy katonai kötelezettségének eleget tettek,
1925. aug. 20-ig Gvidó Béla esperes urhoz Dicsőszenmárton,
adják be. Kolozsvárt, 1925. jul. 24-én. Ferencz József unitárius
püspök.

XVI. Sz: 294/1925. U. P. **Pályázati hirdetés.** Küküllő-
dombói felekezeti iskolánknál egy tanítónői állásra ezennel pályá-
zatot hirdetek.

Javadalom : az egyházi főhatóság által megállapítandó rendes
havi pénzfizetés és lakbér egy összegben, amit az egyházközség
pénztára fizet ki havi részletekben.

Csakis az állam-nyelvét bíró és miniszterileg jóváhagyott ok-
levéllel bíró egyének pályázhatnak. Pályázók folyamodásaikat kellően
felszerelve 1925. augusztus 20-ig Gvidó Béla esperes urhoz (Dicső-
szenmárton) adják be. Kolozsvárt, 1925. jul. 24. Ferencz József
unitárius püspök.

LEÁNYAINKNAK, ASSZONYAINKNAK LEGSZEBB AJÁNDÉK

SZIVEMET HOZZÁD EMELEM..

NŐI IMÁDSÁGOS KÖNYV. o IRTA: DR. BOROS GYÖRGY.
KAPHATÓ: LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN KOLOZSVÁRT.

Szerkesztik: Dr. Kiss Elek, Pap Domokos, Pálfi Márton, Dr. Varga Béla.

Előfizetési ár: Egész évre 40 L. Magyarországra 60 L. Egyes szám ára 5 L. Akik a 40 L.-t
egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös
alapítódíj 500 L. Minden pénz Gáffi Lőrinc egyleti pénztárhoz küldendő.

Nyomatott „Corvin“-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17sz